

Otizm spektrum bozukluğu içerisinde yer alan otizm tanısı için, çocuğun 12 tanı kriterinden en az 6 sına sahip olması ve bu belirtilerden en az 2sinin sosyal etkileşim sorunları kategorisinden, en az 1 tanesinin de iletişim sorunları ve sınırlı/yinelenen ilgi ve davranışlar kategorilerinden gelmesi gerektiği DSM-IV -TR kılavuzunda belirtilmiştir. Ayrıca bu belirtilerden en az birinin 36 aydan önce varlığı aranmaktadır.

ANNE BABALARA ÖNERİLER

- Anne babalar tanı sonrası yaşanması muhtemel duygusal tepkiler hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
- Kendi ailelerinin, akrabalarının ve diğer kişilerin desteğini alan, otizm tanısı konulmuş çocukların anne-babalarının durumla daha kolay baş edebildikleri görülmüştür. Aileler çevresel desteğe açık olmalıdır.

● Otizm henüz tamamen ortadan kaldırılabilecek bir sorun olmadığı için temel tedavi özellikle anne baba tarafından tutarlı ve sürekli olarak eğitimin devam ettirilmesidir.

● Aileler çocuğun eğitimi için ev koşullarındaki fırsatları kolayca değerlendirebilir. Evdeki kavanoz, tencere, kaşık gibi mutfak eşyaları; çorap kazak gibi giysiler ve eski dergiler eğitim için kullanılabilir.

● Hiperaktivite, kendine zarar verici davranışlar, hırçınlık, uyumsuzluk gibi otistik bozukluğa eşlik eden davranışlar olursa bunlara yönelik tedavi yaklaşımları da ayrıca uygulanmalıdır.

● Eğitim sürecinin uzun olması ve otistik çocuklarla iletişim kurmanın güç olması nedeniyle anne babalar psikolojik desteğe ihtiyaç duyabilmektedir. Bu gibi durumlarda ebeveynler çekimser kalmamalı yaşadıkları sıkıntılarla ilgili destek almaları gerekmektedir.

Akyazı Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü

ÖZEL GEREK SINIMLI ÇOCUKLAR

5-OTİZM SPEKTRUM BOZUKULUĞU

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU NEDİR ?

Otizm sözel ve sözel olmayan iletişim sosyal etkileşim, ilgi ve etkinliklerdeki sınırlılığı erken çocukluk döneminde ortaya çıkan ve bu nedenle özel eğitim hizmetlerine ihtiyacı olan bireylerde görülen sınırlılık ve farklılıktır.

Çocukluk Dezentegratif Bozukluk 3 yaşına kadar gelişimsel olarak normal bir düzey izler. 3 yaşından sonra gelişme aniden durur, ani bir geri dönüş başlar. Ender rastlanan bir bozukluktur. Genellikle erkeklerde görülür.

Rett Sendromu Yaygın gelişimsel bozukluklar arasında genetik-kalıtımsal kökenli olduğu bilinen tek bozukluktur. Genellikle kızlarda görülür.

Asperger Sendromu Birey sözel ya da sözel olmayan iletişim becerilerini kullanma becerisine sahiptir. fakat sosyal etkileşim alanında önemli sınırlılıkları bulunmaktadır. İletişim başlatma, sürdürme ve sonlandırma problemleri mevcuttur.

Atipik Otizm (Başka Türü Kategorize Edilemeyen Tür) Bu grup tam olarak tanısal ölçütleri karşılamayan ama otistik belirtiler gösteren bir gruptur.

Otizmin Tanısı Nasıl ve Kimler Tarafından Konur?

Tanı koyabilecek kişiler, yalnızca konunun uzmanı olan doktorlardır. Tanı, uzmanlar tarafından çocuğun gözlenmesi, gelişim testleri yapılması ve anne-babalara çocuğun gelişimi hakkında sorular sorulmasıyla konur. Erken yaşta tanı konması, bir an önce eğitimin başlaması açısından önemlidir. Ülkemizde otizm tanısı koyabilecek uzmanlar çocuk ruh hastalıkları uzmanları ve çocuk nörologlarıdır.

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANI KRİTERLERİ

Sosyal Etkileşim Sorunları

1. Sosyal etkileşim için gerekli sözel olmayan davranışlarda yetersizlik.
2. Yaşa uygun akran ilişkileri geliştirememek.
3. Başkalarıyla zevk, ilgi ya da başarı paylaşımında sınırlılık
4. Sosyal-Duygusal davranışlarda sınırlılık

İletişim Sorunları

5. Dil gelişiminde gecikme
6. Karşılıklı konuşmada zorluk
7. Sıra dışı ya da yinelenen dil kullanmak
8. İşimsel düzeye uygun olmayan oyun

Sınırlı / Yinelenen İlgi ve Davranışlar

9. Sınırlı alanda yoğun ve sıra dışı ilgilere sahip olmak
10. Belli düzen ve rutinelere ilişkin aşırı ısrarcılık
11. Yinelenen (Kendini uyarıcı) davranışlar
12. Nesnelere ilgili sıra dışı ilgiler ve takıntılar